

© Рада Європи/Європейський суд з прав людини, 2013. Цей переклад було замовлено за підтримки Цільового фонду «Права людини» Ради Європи (www.coe.int/humanrightstrustfund). Він не є зобов'язальним для Суду. Для отримання додаткової інформації див. повне посилання на авторське право в кінці цього документу.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2013. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2013. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Інформаційний бюлетень практики Суду № 150

Березень 2012

Gas та Dubois проти Франції - 25951/07

Рішення від 15.3.2012 [Секція V]

Стаття 14

Дискримінація

Відмова в винесенні рішення про просте усиновлення на користь гомосексуальної партнерки біологічної матері: *немає порушення*

Факти - Заявницями є дві французькі жінки, які з 1989 року живуть разом і які в квітні 2002 року уклали договір про цивільне партнерство. У вересні 2000 року друга заявниця народила у Франції дочку, яка була зачата в Бельгії за допомогою штучного запліднення за участю анонімного донора. Дитина прожила все своє життя у спільному домі заявниць і була офіційно визнана своєю матір'ю в жовтні 2000 року. У березні 2006 року перша заявниця подала заяву про отримання рішення про просте усиновлення дочки своєї партнерки, яка на це дала чітку згоду. Суд високої інстанції (*tribunal de grande instance*) зазначив, що законодавчі вимоги щодо усиновлення було виконано, однак відхилив заяву на тій підставі, що усиновлення матиме юридичні наслідки, які суперечитимуть намірам заявниць та інтересам дитини, оскільки батьківська відповідальність перейде до першої заявниці, чим другу заявницю, біологічну мати дитини, буде позбавлено її власних прав по відношенню до дитини. Перша заявниця оскаржила це рішення. Апеляційний суд відхилив скаргу та залишив у силі висновок про те, що юридичні наслідки усиновлення суперечитимуть інтересам дитини. Крім того, суд дійшов висновку, що простого делегування здійснення батьківської відповідальності на більш пізньому етапі не буде достатньо для того, щоб усунути ризик для дитини, який з'явиться в результаті втрати її матір'ю батьківської відповідальності.

Право – стаття 14 у поєднанні зі статтею 8: дана справа відрізнялася від справи «*E.B. проти Франції*» [1], яка стосувалася розгляду заяви про отримання дозволу на усиновлення, поданої неодруженою гомосексуальною жінкою, оскільки заявниці в даній справі скаржилися на відмову в винесенні рішення про просте усиновлення. Оскільки заявниці не були одружені, вони

не мали можливості розподілити батьківську відповідальність. Відповідно, в даній справі юридичні наслідки простого усиновлення суперечили б інтересам дитини, враховуючи, що усиновлення призвело б до передачі батьківської відповідальності усиновлювачу, позбавляючи біологічну матір дитини її прав, незважаючи на те, що вона мала намір продовжувати виховання своєї дитини.

Що стосується питання про штучне запліднення за участю анонімного донора, воно доступне у Франції лише для безплідних різностатевих пар, - ситуація, яка не була схожою із ситуацією заявниць. Звідси випливало, що стверджувати, що французьке законодавство з цього питання створювало відмінність в поводженні на шкоду заявницям, не можна було.

Що стосується правового положення заявниць, які не мали права вступати до шлюбу, але уклали угоду про цивільне партнерство, в порівнянні з положенням одружених пар, то Конвенція не вимагає від урядів держав-учасниць надавати одностатевим парам право на шлюб. Якщо держави вирішили надати одностатевим парам альтернативні засоби юридичного визнання, то вони користуються певною свободою розсуду щодо точного статусу, наданого їм (див. рішення у справі «*Schalk та Kopf*» [2]). Шлюб надає тим, хто до нього вступає, особливий статус. Здійснення права на вступ до шлюбу захищається статтею 12 Конвенції і створює соціальні, особисті та юридичні наслідки. Таким чином, стверджувати, що правове положення заявниць було схожим з положенням одружених пар в питанні усиновлення другим з батьків, не можна було.

Розглядаючи положення заявниць порівняно з положенням різностатевих пар, які уклали угоду про цивільне партнерство, Суд зазначив, що останні також не могли отримати рішення про просте усиновлення. Відповідно, заявниці не було піддані дискримінації за ознакою їхньої сексуальної орієнтації.

З огляду на основну мету статті 365 Цивільного кодексу, яка регламентує здійснення батьківської відповідальності в разі простого усиновлення, жодного виправдання для створення подвійного батьківського зв'язку з дитиною лише на підставі оскарження застосування цього положення не було.

Висновок: немає порушення (шість голосів проти одного).

[1] [E.B. проти Франції](#) [ВП], № 43546/02, 22 січня 2008 року, Інформаційний бюлетень № [104](#).

[2] [Schalk та Kopf проти Австрії](#), № 30141/04, 24 червня 2010 року, Інформаційний бюлетень № [131](#).

© Рада Європи/Європейський суд з прав людини
Це стисле викладення рішення, зроблене Секретаріатом, не є зобов'язальним для Суду.

Для отримання доступу до Інформаційних бюлетенів з практики Суду натисніть тут: [Case-Law Information Notes](#)

© Рада Європи/Європейський суд з прав людини, 2013.

Офіційними мовами Європейського суду з прав людини є англійська та французька мови. Цей переклад було замовлено за підтримки Цільового фонду «Права людини» Ради Європи (www.coe.int/humanrightstrustfund). Він не є зобов'язальним для Суду; також Суд не несе жодної відповідальності за його якість. Його можна завантажити з бази рішень Європейського суду з прав людини HUDOC (<http://hudoc.echr.coe.int>) або з будь-яких інших баз даних, в яких Суд його також розмістив. Його можна відтворювати в некомерційних цілях за умови, що будуть зазначені повна назва справи та посилання на авторське право і Цільовий фонд «Права людини». Для використання будь-якої частини цього перекладу в комерційних цілях слід звертатися за наступною адресою: publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2013.

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2013.

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante : publishing@echr.coe.int.